

**Państwowe Liceum Sztuk Plastycznych
im. Jacka Malczewskiego
42-200 Częstochowa
ul. Pułaskiego 15**

PROGRAM

WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

SZKOŁY

rok szkolny 2023/2024

Opracowali:

dr Elżbieta Antosz

dr Tomasz Florczyk

mgr Renata Kasprzycka

mgr Katarzyna Kot

mgr Katarzyna Przygodzka

mgr Rafał Wroński

Spis treści	str.
Podstawa prawna.....	3
Misja szkoły.....	4
Wstęp.....	5
I. Wizja i cel szkoły.....	5
II. Cele szczegółowe.....	6
III. Uzasadnienie konieczności realizacji celów szczegółowych.....	7
IV. Powinności pracowników szkoły.....	13
V. Sylwetka absolwenta szkoły.....	17
VI. Sylwetka wychowawcy.....	18
VII. Organizacja procesu wychowawczo-profilaktycznego w PLSP, sposoby jego realizacji i osiągnięte cele.....	19
VIII. Sposoby ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.....	25
Podpisy autorów programu.....	25
Formuła uchwalenia programu.....	25
Formuła zatwierdzenia programu.....	26
Załączniki	
- Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny 2023/2024.....	26
- Rekomendacje pedagoga i psychologa szkolnego zawarte w sprawozdaniu z realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w PLSP im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie w roku szkolnym 2022/2023	27
- Diagnoza czynników ryzyka w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie na rok szkolny 2023/2024	27

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483) – art. 48, 53, 54, 70,72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka (proklamowana w dniu 10 grudnia 1948 r.)
- Konwencja Praw Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 ze zmianami), tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 2230
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082)
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2003 r. nr 118, poz. 1112 ze zmianami), tekst jednolity D.U. 2023 poz. 984
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity – Dz. U. z 2002r.Nr 147, poz. 1231; Dz. U z 2007r. nr 70, poz. 473 ze zmianami), tekst jednolity Dz. U. 2023 po. 165
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 (tekst jednolity: Dz. U. z 2002 r. nr 11, poz.109 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. nr 111, poz. 535), tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 2123
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używaniu tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. nr 10, poz. 55 ze zmianami), tekst jednolity Dz. U. 2023 poz. 700
- Ustawa o kulturze fizycznej (tekst jednolity i Dz. U. z 2002 r. nr 4, poz. 31 z późn. zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2005r. nr 179, poz.1485 z późn. zm: Dz. U. z 2006r. nr 7 poz. 47 i 48 ; Dz. U. z 2006r Nr 66 poz.469; nr 120 poz. 826), tekst jednolity Dz. U. 2023 po. 172
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r., poz. 218, 956)
- Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2020 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. poz. 1449)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 10 sierpnia 2023r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz. U. z 2023r. poz. 1333)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. poz. 467)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1386)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lipca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. poz. 1593 i 1594)

- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 11 lutego 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz. U. z 2022r. poz. 367)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 listopada 2014 r. w sprawie ramowych statutów publicznych szkół i placówek artystycznych (Dz. U. 2014, poz. 1646)
- Rozporządzenie MEN z dnia 2 czerwca 2017r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. 2017 nr 67 poz. 1711)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz. U. 2022, poz. 1610)
- Rozporządzenie MEiN z dnia 11 sierpnia 2022r. zmieniające rozporządzenie w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. 2022, poz. 1711)

Misja szkoły:

W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem - o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał, aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być człowiekiem, to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Jan Paweł II
(przemówienie w UNESCO, 02.06.1980)

Każdy z nas w duchu swoim postawił za cel: pracować na polu sztuki. Cel ten wspólny łączy nas w rodzinę, a praca ustawiczna na polu sztuki odkrywa nam powoli tajemnice naszego zawodu i świętość uczucia sztuki, jaka w niej samej spoczywa (...) Trzy są drogi do udoskonalenia ducha i zbliżenia tegoż do tronu Boga: Droga modlitwy, Droga miłości i Droga wiedzy (czyli poznanie prawdy). Na drodze miłości jest szlak sztuki.

Jacek Malczewski,
O powołaniach artystów i zadaniach sztuki (mowa rektorska na otwarcie roku akademickiego 1912/1913 wygłoszona 15.11.1912)

Wstęp

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci. Nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój, a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na potrzeby drugiego człowieka, żyje nie tylko z drugim, ale i dla drugich.

Wychowanie to wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju człowieka do osiągnięcia pełni dojrzałości psychicznej, fizycznej, społecznej i duchowej.

Profilaktyka to zapobieganie różnorodnym problemom, które zagrażają prawidłowemu i zdrowemu życiu oraz likwidują czynniki blokujące i zaburzające zdrowe życie. Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest skierowany do wszystkich członków społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, pedagogów, pielęgniarki, pracowników administracji i obsługi oraz uwzględnia współpracę z organizacjami i instytucjami w środowisku lokalnym. Program obejmuje ogół działań, które zapobiegają niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się dzieci i młodzieży oraz całokształt świadomych, zamierzonych i specyficznych działań wychowawców, których celem jest osiągnięcie względnie trwałych zmian w osobowości jednostki wychowanka.

Przy opracowaniu Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne
- statut szkoły
- koncepcję pracy szkoły
- dotychczasowe doświadczenie szkoły
- wnioski i rekomendacje z nadzoru pedagogicznego oraz ewaluacji wewnętrznej za poprzedni rok szkolny
- diagnozę pracy szkoły
- analizę i diagnozę ankiet skierowanych do pracowników szkoły, uczniów i rodziców/opiekunów prawnych
- analizę czynników ryzyka i chroniących.

I. Wizja i cel szkoły

Podstawowym celem Szkoły wynikającym z niniejszego programu jest wspomaganie uczniów w urzeczywistnieniu w swoim młodzieńczym życiu szerokiego spektrum wartości

oraz wychowanie człowieka kulturalnego, tolerancyjnego, szlachetnego, kreatywnego, przedsiębiorczego, otwartego na potrzeby innych; obywatela Europy i uczestnika życia publicznego w Unii Europejskiej. Nasze zadanie postrzegamy w kategoriach przygotowania ucznia do umiejętności samodzielnej i krytycznej oceny zjawisk społecznych, kulturowych i politycznych współczesnego świata.

II. Cele szczegółowe

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
2. Wychowanie do świadomego hołdowania systemu wartości jakimi są: prawda, dobro i piękno.
3. Wychowanie do aktywnego, obywatelskiego udziału w życiu społecznym.
4. Wychowanie w duchu patriotycznym.
5. Wychowanie zdrowotne i profilaktyka uzależnień od środków psychotropowych, narkotyków, dopalaczy, alkoholu, nikotyny i Internetu.
6. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia.
7. Bieżąca współpraca z bursami i internatami, w których mieszkają uczniowie naszej szkoły.
8. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
9. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole.
10. Ochrona dzieci i młodzieży w Sieci.
11. Dyscyplina uczniów – realizacja programu naprawy frekwencji.
12. Wzmacnianie edukacji ekologicznej.
13. Uwrażliwianie młodzieży na potrzeby innych poprzez wolontariat i działalność charytatywną.
14. Stymulowanie rozwoju uczniów utalentowanych.
15. Podejmowanie działań sprzyjających poszerzeniu wiedzy o specyfice szkoły artystycznej.
16. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnienie czytelnictwa wśród uczniów jako sposób na samokształcenie.
17. Koordynacja i integracja nauczania przedmiotów ogólnokształcących i artystycznych.
18. Edukacja i kształtowanie osobowości poprzez współpracę z instytucjami kultury takimi jak teatry, muzea, filharmonie, ośrodki kultury filmowej oraz działalność szkoły na rzecz środowiska lokalnego.

19. Uświadamianie słuszności permanentnego podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa.
20. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów.
21. Uświadamianie potrzeby znajomości i stosowania zasad savoir vivre i public relations.
22. Uświadamianie wagi prawa stanowionego i stosowanego jako elementu kształcenia i wychowania obywatelskiego.
23. Wychowanie do tolerancji rozumianej jako niezbywalny aspekt prawny i kulturowy Unii Europejskiej.
24. Wspieranie obcokrajowców uczących się w naszej szkole.

III. Uzasadnienie konieczności realizacji celów szczegółowych

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny

Wychowanie dzieci jest jednym z największych życiowych wyzwań dla rodziców; tym większym, że zazwyczaj nie mają oni do tego żadnego przygotowania, poza własnym doświadczeniem. W prawidłowo funkcjonujących rodzinach wiedza o tym, jak należy wychować dzieci jest przekazywana z pokolenia na pokolenie, jednak i tutaj mogą zdarzyć się mniejsze lub większe błędy wychowawcze. Zadaniem szkoły jest kształtowanie współpracy między nauczycielem, a rodzicem, by wspomóc ich w wychowaniu. W ramach zajęć przedmiotu wychowanie do życia w rodzinie, uczniowie są przygotowywani do podejmowania życiowych decyzji i odpowiedzialnego wypełniania ról rodzinnych. Lekcje WDŻ wspierają kształtowanie hierarchii wartości i przedstawiają obowiązujące normy społeczne.

2. Wychowanie do świadomego hołdowania systemu wartości jakimi są: prawda, dobro i piękno

Spójny system wartości, który ma zapewnić szkoła jest ściśle związany z tradycją głębokiego humanizmu mającego źródło w historii i tradycji kultury europejskiej. Uczniowie winni być tak kierowani przez nauczycieli, aby samodzielnie poznawać najistotniejsze elementy tego systemu i – poprzez dogłębną analizę postaw filozoficznych, kulturowych, obywatelskich – konstruować wyznawane przez siebie zasady. Zadaniem szkoły nie jest narzucenie uczniom już zdefiniowanej wizji świata, ale pomoc w dotarciu i odkryciu, że

najważniejsze jest kierowanie się ku różnie pojętym ideałom klasycznym – dobra, prawdy i piękna.

3. Wychowanie do aktywnego, obywatelskiego udziału w życiu społecznym

Przygotowanie nowego społeczeństwa może dokonywać się tylko w uspołecznionych mikrosystemach wychowawczych, jakimi są klasa i szkoła. Uczeń musi się stać faktycznym podmiotem; szkoła powinna być żywa i twórcza.

Podmiotowość dziecka i młodzieży powinna się wyrażać przede wszystkim w postaci samorządnego działania, wdrażającego do współpracy, wzajemnej pomocy, współodpowiedzialności, ale i samowychowania, samodzielnego twórczego zdobywania wiedzy, umiejętności życiowych i doświadczenia społecznego.

4. Wychowanie w duchu patriotycznym

Fundament wartości rodzinnych, wyniesionych z domu, musi zostać uzupełniony przez wiedzę o narodowej tradycji. Znajomość historii państwa polskiego, wiedza z historii literatury, sztuki, muzyki, znajomość przyrody ojczyzny – wszystko to może być powodem do patriotycznej dumy i kształtować poczucie obywatelskiego obowiązku troski o własny kraj, jego tradycje, kulturę i środowisko naturalne.

Wychowanie w duchu patriotycznym powinno stać się podstawą do szczególnych przemyśleń na temat wartości suwerenności, wolności, rozumianych nie jako bezrefleksyjny kult narodowości, ale jako niezbędnych do życia w społeczeństwie zasad wynikających z podstawowych praw człowieka. Historyczny bagaż narodu ma stać się dla uczniów podstawą do krytycznego spojrzenia na całokształt tego, czym jest naród z jego historycznością i doświadczeniem kulturowym oraz na przyjęcie – za profesorem Leszkiem Kołakowskim – myśli, że pamięć narodowa jest równoznaczna z tożsamością człowieka jako istoty niezależnej.

5. Wychowanie zdrowotne i profilaktyka uzależnień od środków psychotropowych, narkotyków, dopalaczy, alkoholu, nikotyny i Internetu

Szkoła sprzyja w osiągnięciu zdrowia i dobrego samopoczucia, zarówno fizycznego jak i psychicznego ucznia. Profilaktyka uzależnień ma wykraczać poza standardowe metody spotkań i pogadanek uświadamiających zagrożenia płynące z uzależnień, ale przede wszystkim – na pokazywaniu alternatywy dla wszelkiego rodzaju zachowań niebezpiecznych i kierowaniu postaw uczniów w stronę kreatywnego działania.

6. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia

Szkoła dba o bezpieczeństwo oraz promowanie zdrowego stylu życia w sferze fizycznej i psychicznej uczniów. Sytuacja pandemii i wymuszonej przez nią izolacji społecznej ma niewątpliwy wpływ na rozwój zachowań patologicznych, sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa. „Otwarty gabinet psychologa i pedagoga” jest inicjatywą, która ma służyć wsparciu uczniów i ich rodziców w rozwiązywaniu codziennych problemów. Dyżury zatrudnionych w szkole specjalistów zostaną rozszerzone w ramach indywidualnych potrzeb każdego członka społeczności szkolnej.

7. Bieżąca współpraca z bursami i internatami, w których mieszkają uczniowie naszej szkoły

Między szkołą, bursami i internatami powinien być zapewniony sprawny przepływ informacji, m.in. dostęp do ocen, frekwencji. Uczniowie zamieszkujący te placówki powinni aktywnie uczestniczyć w życiu społeczności, co przyczyni się do wzmocnienia poczucia ich wartości, a tym samym zapobiegnie wykluczeniu i uzależnieniom.

8. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Przemoc zawsze uderza w godność jednostki i wykracza poza przyjęte przez społeczeństwo normy. Każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku rodzinnym wolnym od przemocy, która jest naruszeniem praw i dóbr osobistych. Dzieci i młodzież mają prawo do wzrastania w bezpiecznym środowisku, wolnym od przemocy, a obowiązkiem dorosłych jest im to zapewnić. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie wymaga wnikliwego rozumienia złożoności zjawisk występujących w życiu rodzinnym, jak i szczególnej troski i rozwagi w trakcie interwencji.

9. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole

Zapobieganie agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży to złożony problem, który wymaga czasu oraz zaangażowania wielu osób. Ważną sprawą jest pokazanie młodym ludziom, że przy odrobinie dobrej woli, w kulturalny sposób można rozwiązać każdy problem, nie obrażając przy tym drugiej osoby i nie krzywdząc jej. Podstawą do takich rozwiązań jest zaufanie do drugiego człowieka, uczenie szacunku i tolerancji dla wszelkich odmienności.

10. Ochrona dzieci i młodzieży w Sieci

Potrzeba bezpieczeństwa należy do najważniejszych potrzeb psychicznych człowieka. Korzystanie z Internetu ma swoje nieocenione zalety, jednak nie jest wolne od zagrożeń. Zadaniem szkoły jest wskazanie młodzieży właściwego sposobu użytkowania i poszukiwania informacji w Sieci.

11. Dyscyplina uczniów – realizacja programu naprawy frekwencji

Frekwencja uczniów stanowi rzeczywisty problem, który wpływa na negatywne zachowania uczniów, brak poczucia obowiązkowości i sumienności, co w konsekwencji przekłada się na wyniki w nauce oraz jakość pracy szkoły. Zadaniem szkoły jest uświadomienie młodym ludziom, że regularne uczestniczenie w zajęciach szkolnych, punktualność, obowiązkowość, samodyscyplina to cechy, które będą procentować w przyszłości w ich życiu osobistym i pracy zawodowej. Powinna zatem zostać zwiększona skuteczność działań wychowawczych z zakresu przeciwdziałania niskiej frekwencji.

12. Wzmocnienie edukacji ekologicznej

Edukacja ekologiczna odgrywa ważną rolę we współczesnym świecie. Bez krzewienia postaw proekologicznych środowisko naturalne w Polsce będzie zagrożone. Aby młody człowiek mógł troszczyć się o środowisko i traktować je jako wartość, musi najpierw dostrzec otaczający go świat, jego piękno, a także skutki jakie wywołuje działalność człowieka i powstające przy tym zagrożenia. Musi rozumieć i prawidłowo interpretować wzajemne relacje między środowiskiem, a działalnością człowieka.

13. Uwrażliwienie młodzieży na potrzeby innych poprzez wolontariat i działalność charytatywną

Wpisana do statutu szkoły działalność charytatywna i wolontaryjna ma uświadamiać uczniom konieczność zaangażowania się w pracę na rzecz innych. Poprzez dobrowolną, bezinteresowną, świadomą pracę dla potrzebujących uczniów uzyska liczne korzyści niematerialne: satysfakcję, spełnienie swoich marzeń, zyska nowych przyjaciół, zdobędzie wiedzę i nowe umiejętności.

14. Stymulowanie rozwoju uczniów utalentowanych

Wyróżniający się wyjątkowymi zdolnościami uczniowie, z którymi szkoła wiąże duże nadzieje, zasługują na szczególną uwagę. Powinnością nauczyciela jest zadbanie o to, aby uczeń obdarzony konkretnymi talentami mógł się wszechstronnie i harmonijnie rozwijać; poprzez ułatwienie mu dostępu do konkursów, wystaw i projektów artystycznych, ale także poprzez dbanie o jego świadomość i właściwe postrzeganie roli pracy w rozwijaniu własnego talentu.

15. Podejmowanie działań sprzyjających poszerzeniu wiedzy o specyfice szkoły artystycznej

Szkolnictwo artystyczne w Polsce wyróżnia się zróżnicowaną i zindywidualizowaną specyfiką. Najlepszą wiedzę o wymaganiach szkoły posiadają nauczyciele przedmiotów artystycznych oraz pracujący w danej placówce specjaliści szkolni. To właśnie do nich uczniowie zgłaszają swoje przemyślenia związane z chęcią kontynuacji lub wątpliwości wynikające z ewentualnego dalszego kształcenia artystycznego. Często rodzice nie są w stanie wesprzeć swojego dziecka w podjęciu decyzji związanej z dalszym kształceniem artystycznym. Więc zadaniem szkoły jest wskazanie młodym ludziom odpowiedniej drogi, przy pełnym wsparciu psychologicznym. Należy brać pod uwagę ogromną wrażliwość uczniów i uświadamiać im związek pomiędzy ich sposobem myślenia, a możliwościami osiągnięcia w przyszłości sukcesu artystycznego.

16. Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnienie czytelnictwa wśród uczniów jako sposób na samokształcenie

Prowadzone od lat badania na temat stanu czytelnictwa w kraju jednoznacznie wskazują gwałtowny spadek zainteresowania książką. Zadaniem szkoły jest ciągle uświadamianie uczniów o roli słowa pisanego jako absolutnej podstawy kultury zachodniej, o korzyściach płynących z traktowania literatury jako najistotniejszej ze sztuk stymulujących samorozwój jednostki. Nauczyciele wszystkich przedmiotów powinni postrzegać to zadanie jako misję, z wypełniania której uczniowie będą czerpać najrozleglejsze korzyści.

17. Koordynacja i integracja nauczania przedmiotów ogólnokształcących i artystycznych

W nauczaniu integracja polega na uświadomieniu związków między wszystkimi przedmiotami, co doprowadza uczniów do syntezy wiedzy z różnych dziedzin, ukazując im scalony obraz rzeczywistego świata. Nauczanie artystyczne jest częścią szeroko pojętej

humanistyki, nauk przyrodniczych i społecznych, dlatego taka synteza jest niezbędna do całościowego postrzegania nauki i sztuki.

18. Edukacja i kształtowanie osobowości poprzez współpracę z instytucjami kultury takimi jak teatry, muzea, filharmonie, ośrodki kultury filmowej oraz działalność szkoły na rzecz środowiska lokalnego

Nauczanie i wychowanie odbywa się również poprzez żywy kontakt z szeroko pojętą kulturą, bezpośrednio w niej uczestnictwo i współtworzenie. Uczeń powinien w naturalny sposób poprzez różne teksty kultury poszerzać swą wiedzę, łącząc ją z wiedzą poznawaną podczas procesu kształcenia w szkole. Temu służą również wymiany międzynarodowe uczniów i nauczycieli szkół artystycznych. Należy podkreślić w całym procesie kształcenia, jak bardzo kontakt z żywą kulturą wpływa na kształtowanie osobowości oraz wykazać, że czynne uczestnictwo w wydarzeniach kulturalnych jest wprost proporcjonalne do nabytej wiedzy o kulturze.

19. Uświadamianie słuszności permanentnego podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa

Edukacja jest głównym narzędziem umożliwiającym nabycie wiedzy i umiejętności co w rezultacie stanowi fundament do osiągnięcia wysokiego poziomu rozwoju społecznego. Zachodzące zmiany gospodarcze, społeczne i technologiczne mają bezpośredni wpływ na stale zmieniające się potrzeby rynku pracy, co powoduje potrzebę ciągłego dostosowywania kwalifikacji zawodowych do tych zmian oraz przygotowania uczniów do wyboru optymalnego zawodu i kierunku kształcenia.

20. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów

Edukacja włączająca dąży do wspierania procesu rozwoju każdego dziecka. Zadaniem szkoły jest rozpoznanie i wspieranie różnorodnych potrzeb uczniów. Kluczowym czynnikiem w nauczaniu jest elastyczność, czyli uznanie, że dzieci uczą się w różnym tempie, a nauczyciele potrzebują umiejętności, aby w elastyczny sposób wspierać proces uczenia się. Ma to skutkować niwelowaniem różnic wynikających – w ocenie szkoły – z wcześniejszych zaniedbań.

21. Uświadamianie potrzeby znajomości i stosowania zasad *savoir vivre* i *public relations*

Nawyki związane z szeroko pojętą kulturą osobistą kształtuje się od najmłodszych lat. Nabyte w dzieciństwie i szkolnej młodości postawy pozostają na dalsze lata życia, dlatego znajomość podstawowych zasad powinna być wdrażana jak najwcześniej.

Akceptacja norm „dobrego zachowania” daje nam poczucie bezpieczeństwa, ułatwia życie społeczne oraz jest pomocne w podtrzymywaniu dobrych relacji międzyludzkich.

Umiejętne stosowanie zasad *public relations* pozwoli wykreować pozytywny wizerunek społeczności, którą się reprezentuje, a w konsekwencji – również swój własny.

22. Uświadamianie wagi prawa stanowionego i stosowanego jako elementu kształcenia i wychowania obywatelskiego

Kompetencje uczniów szkoły w ramach kształcenia obywatelskiego muszą również dotyczyć ich edukacji w ramach podstawowej znajomości prawa. Świadomość wagi i hierarchii aktów prawnych (począwszy od Deklaracji Praw Człowieka i obywatela oraz Konstytucji) jest niezbędnym elementem służącym właściwemu rozpoznawaniu miejsca człowieka w kraju i na świecie. Włączanie elementów edukacji prawnej do programu nauczania i programu wychowawczo-profilaktycznego powinno stać się ważną częścią procesu edukacyjnego.

23. Wychowanie do tolerancji rozumianej jako niezbywalny aspekt prawny i kulturowy Unii Europejskiej

Szkoła wspiera uczniów w dążeniu do zachowania postaw tolerancyjnych zgodnie ze standardami obowiązującymi w krajach Wspólnoty Europejskiej. Edukowanie odpowiedzialnego i otwartego na inność, doceniającego wolność i wyrażającego szacunek dla godności ludzkiej – to klucz do zapobiegania konfliktom i rozwiązywania ich poprzez zasadę niestosowania przemocy. Za najbardziej skuteczny sposób zapobiegania nietolerancji uznaje się edukację.

24. Wspieranie obcokrajowców uczących się w naszej szkole

W wyniku wojny na Ukrainie wiele dzieci utraciło dom, swoich bliskich, prawo do nauki i musiało opuścić swój kraj. Szkoła wspiera młodzież pochodzącą ze środowisk migracyjnych w zakresie wychowawczym, językowym, poznawczym, edukacyjnym, socjalnym i przykłada dużą wagę do równego traktowania wszystkich uczniów.

IV. Powinności nauczyciela, wychowawcy, pedagoga/psychologa , pielęgniarki i innych pracowników szkoły

Nauczyciel zobowiązany jest:

- realizować zadania związane z dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą funkcją szkoły
- zapewnić bezpieczeństwo uczniom podczas pobytu w szkole, wyjazdów i wyjazdów szkolnych
- dostosować wymagania edukacyjne do specyficznych potrzeb ucznia
- wspierać każdego ucznia w jego rozwoju
- wspierać uczniów pochodzących ze środowisk migracyjnych
- współpracować z wychowawcą klasy oraz wychowawcą wspierającym
- reagować i przeciwdziałać wszelkim formom niewłaściwych zachowań
- inspirować uczniów do twórczych poszukiwań, aktywności i samodzielności
- dążyć do integracji zespołu klasowego, angażując w życie klasy wszystkich uczniów
- kształcić i wychowywać młodzież w atmosferze wolności sumienia oraz szacunku dla każdego człowieka
- rozwiązywać bieżące problemy dydaktyczne i wychowawcze we współpracy z rodzicami, wychowawcami, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym
- uwzględniać cele wychowawcze w realizacji treści programowych
- dążyć do pełni rozwoju osobowego
- stosować różnorodne metody dydaktyczne
- przekazywać uczniom i ich rodzicom informacje dotyczące wyników w nauce i zachowaniu oraz wymagań edukacyjnych stawianych przez szkołę
- udzielać pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych w oparciu o rozpoznane potrzeby uczniów
- realizować w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły.

Wychowawca klasy oraz wychowawca wspierający zobowiązany jest:

- zapoznać uczniów i ich rodziców z podstawowymi dokumentami regulującymi życie szkoły
- rozpoznać sytuację rodzinną i osobistą ucznia
- prowadzić dokumentację nauczania

- przekazać uczniom i ich rodzicom informacje dotyczące zachowania, wyników nauczania oraz wymagań edukacyjnych stawianych przez szkołę
- wspierać rozwój i usamodzielnianie się uczniów
- opracować plan pracy wychowawczej w oparciu o Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły i przedstawić go uczniom na zajęciach z wychowawcą oraz rodzicom podczas zebrania
- rozwiązywać bieżące problemy dydaktyczne i wychowawcze we współpracy z rodzicami, nauczycielami, pedagogiem/psychologiem szkolnym
- sporządzać codzienne raporty sanitarne dotyczące zdrowie uczniów i ich opiekunów
- wspólnie z pedagogiem/psychologiem szkolnym zapobiegać o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów
- kształtować nawyki odpowiedniego zachowania się w różnych sytuacjach
- integrować zespół klasowy i koordynować pracę wychowawczą
- planować i prowadzić zajęcia z wychowawcą zgodnie z planem pracy wychowawczej danej klasy
- współpracować z nauczycielami uczącymi w klasie
- dbać o rozwój samorządności w klasie
- aktywizować rodziców i opiekunów do współpracy ze szkołą
- współdziałać z instytucjami pracującymi na rzecz dziecka, policją, poradnią psychologiczno-pedagogiczną, sądami rodzinnymi.

Pedagog/psycholog szkolny zobowiązany jest:

- rozpoznać indywidualne potrzeby uczniów oraz analizować przyczyny niepowodzeń szkolnych
- określić formy i sposoby udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb
- współpracować z rodzicami, wychowawcami, nauczycielami, uczniami i instytucjami wspierającymi wychowanie dzieci i młodzieży
- podejmować działania z zakresu profilaktyki uzależnień i innych problemów dzieci
- prowadzić dziennik zajęć pedagoga /psychologa szkolnego

- diagnozować środowisko szkolne w zakresie problemu uzależnień, agresji, poczucia bezpieczeństwa
- kierować uczniów na specjalistyczne badania do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- współpracować z placówkami specjalistycznymi
- sprawować indywidualną opiekę nad uczniami wymagającymi wsparcia
- wspierać uczniów pochodzących ze środowisk migracyjnych
- planować i koordynować działania w zakresie wyboru przez uczniów kierunku kształcenia i zawodu oraz gromadzić materiały z zakresu profesjonalnego poradnictwa zawodowego.
- prowadzić „otwarty gabinet” zgodnie z indywidualnymi potrzebami uczniów i ich opiekunów.

Uczniowie mogą zgłaszać się do pedagoga/psychologa szkolnego, gdy:

- naruszane są ich prawa
- doznają przemocy
- nie radzą sobie z nauką
- potrzebują pomocy i rady
- odczuwają silne emocje i stres
- przeżywają kłopoty rodzinne lub osobiste
- potrzebują porady w zakresie wyboru zawodu, przyszłej uczelni
- chcą zaplanować swoją drogę rozwoju osobistego.

Rodzice uczniów mogą oczekiwać od pedagoga/psychologa szkolnego:

- uzyskania informacji o instytucjach i organizacjach, które udzielają wsparcia i pomocy
- zbadania przyczyn trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych
- pomocy w rozwiązaniu sytuacji problemowej dotyczącej ich dziecka
- porad pedagogicznych, informacji o skutecznych metodach wychowawczych
- uzyskania informacji o możliwościach dalszego kształcenia dziecka
- pomocy w skontaktowaniu się z psychologiem w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- konkretnych działań w przypadku zetknięcia się dziecka z przemocą.

Nauczyciele mogą oczekiwać od pedagoga/psychologa szkolnego:

- współpracy w realizacji działań wynikających z Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły
- wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych dotyczących uczniów
- pomocy w zdiagnozowaniu przyczyn trudności w nauce i niepowodzeń szkolnych uczniów
- umówienia uczniów na badania diagnostyczne do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej
- współpracy w zakresie diagnozowania środowiska rodzinnego ucznia, rozpoznawania potencjalnych możliwości, bądź ograniczeń dziecka
- wsparcia na zebraniach z rodzicami w przypadkach pojawiających się konfliktów
- przeprowadzenia spotkań mediacyjnych z uczniami i ich rodzicami, z nauczycielami i ich uczniami, z uczniami i ich rówieśnikami.

Pielęgniarka szkolna zobowiązana jest:

- dokonywać profilaktycznych badań bilansowo-przesiewowych stanu zdrowia uczniów
- prowadzić zajęcia z uczniami na temat zdrowego stylu życia
- propagować informacje dotyczące profilaktyki chorób.
- monitorować na bieżąco informacje na temat stanu zdrowia uczniów.

Pracownicy administracji i obsługi zobowiązani są:

- informować wychowawcę klasy, wychowawcę wspierającego lub nauczyciela dyżurującego o pozytywnych lub negatywnych zachowaniach uczniów
- zgłaszać zaobserwowane sytuacje i usterki naruszające bezpieczeństwo.

V. Sylwetka absolwenta szkoły

Absolwent naszej szkoły to obywatel Europy XXI wieku, który:

- twórczo realizuje prace artystyczne, posługując się odpowiednimi środkami wyrazu
- wykonuje prace projektowe w zakresie nauczanych w szkole sztuk stosowanych, wykorzystując w praktyce wiedzę i umiejętności warsztatowe
- korzysta z różnych źródeł informacji dotyczących sztuki
- umiejętnie i racjonalnie organizuje miejsce pracy
- stosuje w praktyce zasady techniczne i technologiczne związane z wykonywaniem zawodu plastyka o określonej specjalizacji

- świadomie stosuje terminy i pojęcia z zakresu sztuk wizualnych
- dokumentuje i prezentuje własne dokonania twórcze
- dokonuje ewaluacji własnej pracy
- czynnie i biernie uczestniczy w wystawach i innych wydarzeniach artystycznych
- dba o własny rozwój, podnosi kwalifikacje i dąży do dalszego kształcenia, zdobywając wyższe umiejętności zawodowe
- zna podstawowe zasady regulujące gospodarkę rynkową, szczególnie w zakresie prowadzenia własnej działalności artystycznej
- inicjuje i prowadzi własną działalność artystyczną na rynkach krajowych i zagranicznych
- planuje i podejmuje działania marketingowe związane z działalnością artystyczną
- jest świadomym odbiorcą literatury, filmu, teatru, muzyki
- posługuje się nienaganną polszczyzną w relacjach osobistych i zawodowych
- komunikuje się w językach obcych w stopniu pozwalającym na przeprowadzenie swobodnej konwersacji prywatnej i zawodowej
- zna podstawowe zasady logiki i myślenia przyczynowo-skutkowego oraz umie zastosować je w praktyce
- rozumie, na czym polega życie w społeczeństwie obywatelskim, jest aktywnym jego uczestnikiem
- zna wartość tradycji wynikających z przynależności do obszaru śródziemnomorskiej kultury europejskiej
- rozumie wagę poczucia tożsamości kulturowej, lokalnej i narodowej
- rozumie sens działań *pro public bono* i aktywnie włącza się w takie działania.

VI. Sylwetka wychowawcy

Wychowawca klasy oraz wychowawca wspierający jest:

- godny zaufania
- opiekuńczy
- uczciwy
- pomocny
- współodpowiedzialny za sprawy klasy
- wyrozumiały
- szczery
- tolerancyjny
- konsekwentny.

VII. Organizacja procesu wychowawczo-profilaktycznego w PLSP, sposoby jego realizacji i osiągnięte cele

Lp.	Zadania wychowawcze	Sposoby realizacji	Osiągnięte cele
1.	Rozwijanie samoświadomości uczniów w ich dążeniu do kształtowania systemu wartości.	a) udział młodzieży w zajęciach WDŻ	1. Wspieranie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
2.	Okresowe posiedzenia Zespołu Wychowawczego.	a) przedstawienie i zatwierdzenie planu pracy Zespołu Wychowawczego b) opracowanie tematów zajęć z wychowawcą oraz planów pracy wychowawczej c) analiza postępów w nauce d) wskazanie uczniów z wysoką absencją e) omówienie bieżących spraw szkolnych f) omówienie ważniejszych wydarzeń z życia klas i szkoły	1. Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych. 2. Integracja wychowawców.
3.	Wdrażanie uczniów do samorządności i życia w demokratycznym społeczeństwie.	a) wybory Samorządów Klasowych i Samorządu Uczniowskiego b) przypomnienie obowiązującego Statutu, Regulaminu Szkoły w tym regulaminu wewnątrzszkolnych zasad oceniania z poszczególnych przedmiotów i kryteriów ocen z zachowania, Regulaminu Samorządu Uczniowskiego c) uwzględnianie w decyzjach Rady Pedagogicznej opinii Samorządu	1. Wychowanie do aktywnego, obywatelskiego udziału w życiu społecznym.

		Uczniowskiego d) spotkania Dyrekcji z Samorządem Uczniowskim w celu zapoznania się z planami i zadaniami	
4.	Wykorzystanie umiejętności i możliwości uczniów w pracach na rzecz szkoły i środowiska.	a) dbanie o wystrój klas, korytarzy i pracowni b) organizowanie imprez i uroczystości szkolnych c) reprezentowanie szkoły na różnych uroczystościach miejskich d) prowadzenie świątecznego kiermaszu szkolnego (sprzedaż prac wykonywanych przez uczniów)	1. Kształtowanie rozwoju uczniów utalentowanych. 2. Działalność szkoły na rzecz środowiska lokalnego. 3. Angażowanie rodziców w życie szkoły.
5.	Informowanie młodzieży na bieżąco o: wynikach w nauce, frekwencji, przeglądach plastycznych, wystawach, olimpiadach, konkursach, przyznanych stypendiach, pomocy socjalnej.	a) rozmowa z uczniami b) wywieszanie plakatów c) ogłoszenia przez radiowęzeł	1. Motywowanie uczniów do nauki. 2. Podniesienie jakości pracy szkoły.
6.	Kontynuowanie wypracowanego ceremoniału szkoły.	a) przyjęcie uczniów klas pierwszych w poczet PLSP i otoczenie ich szczególną opieką b) obchody Dnia Patrona Szkoły c) wręczenie rodzicom absolwentów PLSP listów gratulacyjnych będących uznaniem za postępy w nauce i dobre wychowanie ich dzieci oraz dyplomów uznania za prace na rzecz szkoły d) udział poczty sztandarowej w ważnych szkolnych uroczystościach	1. Pielęgnowanie tradycji szkolnych. 2. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny. 3. Wychowanie w duchu patriotycznym.
7.	Otoczenie uczniów opieką socjalną.	a) przyznanie zapomóg w miarę możliwości szkoły i Rady Rodziców (zapomogi świąteczne i dofinansowania plenerów) b) organizowanie bezpłatnych obiadów w stołówce szkolnej	1. Wspieranie ucznia i jego rodziny w przezwyciężeniu trudnej sytuacji życiowej.

8.	Dbłość o zdrowie uczniów.	a) pogadanki na zajęciach z wychowawcą, lekcjach biologii i WDŻ nt. zdrowego trybu życia, chorób zakaźnych i cywilizacyjnych b) propagowanie zdrowego stylu życia c) weryfikacja i uzupełnienie informacji dotyczących zdrowia uczniów	1. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia. 2. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
9.	Zapobieganie uzależnieniom, przestępczości, przemocy i agresji w szkole.	a) pogadanki na zajęciach z wychowawcą nt; bezpieczeństwa w szkole, uzależnień, przemocy, agresji, bezpiecznego korzystania z zasobów dostępnych w Internecie b) zgłaszanie zaobserwowanych sytuacji i usterek naruszających bezpieczeństwo c) informowanie wychowawcy klasy lub nauczyciela dyżurującego o pozytywnych lub negatywnych zachowaniach uczniów	1. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole. 2. Odpowiedzialne korzystanie z informacji dostępnych w Sieci. 3. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia.
10.	Czynny udział rodziców w życiu szkoły.	a) wybory do Rady Rodziców b) okresowe spotkania Rady Rodziców z Dyrekcją Szkoły oraz zebrania z rodzicami c) indywidualne spotkania rodziców/ opiekunów prawnych z nauczycielami d) zapoznanie rodziców/ opiekunów prawnych z dokumentami obowiązującymi w szkole e) bieżące informacje o niepokojących nieobecnościach uczniów, ocenach niedostatecznych, nieklasyfikowaniach f) zapraszanie rodziców do udziału w uroczystościach szkolnych i klasowych	1. Podniesienie jakości pracy szkoły. 2. Integracja działań szkoły i rodziców. 3. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów. 4. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.
11.	Wzmacnianie więzi narodowych.	a) poznanie tradycji narodowej, podkreślenie roli tej tematyki na zajęciach z wychowawcą	1. Wychowanie w duchu patriotycznym.
12.	Kształcenie umiejętności komunikacyjnych, integracji, współpracy z innymi i pomocy potrzebującym.	a) kształcenie umiejętności komunikacyjnych b) zachęcanie uczniów do udziału w wolontariacie i podejmowania działań charytatywnych c) zadbanie o integrację zespołu klasowego podczas wyjazdów plenerowych	1. Umiejętność sprawnego porozumiewania się. 2. Uwrażliwienie młodzieży na potrzeby innych poprzez wolontariat i działalność charytatywną. 3. Zespolenie społeczności klasowej.
13.	Wzmacnianie	a) kształtowanie nawyków bezpiecznego	1. Wzmocnienie poczucia

	systemu wartości obowiązującego w szkole.	zachowania na terenie szkoły b) kontynuowanie działań wychowawczych z zakresu przeciwdziałania niskiej frekwencji c) zwracanie uwagi na poszanowanie mienia społecznego d) zapoznanie uczniów z kryteriami ocen zachowania, zasadami klasyfikowania i oceniania oraz wymaganiami edukacyjnymi e) zapoznanie uczniów z zasadami i normami obowiązującymi w szkole	bezpieczeństwa w szkole. 2. Dyscyplina uczniów – realizacja programu naprawy frekwencji.
14.	Kształtowanie nawyku dbania o środowisko przyrodnicze, w którym żyjemy	a) kształtowanie podczas zajęć z wychowawcą i pozostałych przedmiotach właściwych postaw ekologicznych, odpowiedzialności za obecny i przyszły stan środowiska b) obowiązkowa segregacja śmieci na terenie szkoły	1. Wzmacnianie edukacji ekologicznej.
15.	Rozpoznanie indywidualnych potrzeb uczniów oraz analiza przyczyn niepowodzeń szkolnych.	a) organizowanie pomocy koleżeńskiej przez wychowawcę klasy b) weryfikacja i uzupełnienie informacji dotyczących specjalnych wymagań ucznia w sytuacjach szkolnych c) systematyczna współpraca pedagoga i psychologa szkolnego z wychowawcami klas w identyfikowaniu i rozwiązywaniu problemów uczniów d) utrzymanie stałego kontaktu z wychowawcami uczniów zamieszkujących w bursach i internatach e) angażowanie młodzieży zamieszkującej w bursach i internatach do aktywnego uczestniczenia w życiu społeczności szkolnej f) dalsze wspieranie uczniów pochodzących ze środowisk migracyjnych	1. Indywidualne dostosowanie metod pracy do możliwości ucznia. 2. Wyrównanie szans edukacyjnych. 3. Podniesienie efektów nauczania. 4. Bieżąca współpraca z bursami i internatami, w których mieszkają uczniowie naszej szkoły. 5. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu i uzależnieniom. 6. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny. 7. Wspieranie obcokrajowców uczących się w naszej szkole.
Lp.	Zadania profilaktyczne	Sposoby realizacji	Osiągnięte cele
1.	Dbłość o zdrowie psychiczne i fizyczne	a) przedstawienie rodzicom założeń profilaktyki realizowanej w szkole b) organizowanie zajęć psychoedukacyjnych	1. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia.

	uczniów.	<p>z psychologami i pedagogiem w ramach zajęć z wychowawcą</p> <p>c) pogadanki na temat wpływu nikotyny na organizm człowieka podczas zajęć z wychowawcą oraz zajęć WF</p> <p>d) pogadanki na temat wpływu alkoholu i innych używek na organizm człowieka</p> <p>e) przekazywanie uczniom w ramach zajęć WDŻ informacji dotyczących Płodowego Zespołu Alkoholowego FAS</p> <p>f) przeciwdziałanie zaburzeniom odżywiania (anoreksja i bulimia) wśród dziewcząt</p> <p>g) propagowanie wśród dziewcząt ćwiczeń fizycznych kształtujących sylwetkę ciała, alternatywnych dla „diet” i mody na odchudzanie</p> <p>h) dokonywanie badań przesiewowych w kierunku zaburzeń rozwoju fizycznego, niedoborów masy ciała, nadwagi, otyłości, zaburzeń miesiączkowania, zaburzeń łaknienia</p> <p>i) przeprowadzenie zajęć w ramach WDŻ pt: „Choroby przenoszone drogą płciową”</p> <p>j) rozwijanie nawyku poszanowania zdrowia swojego i innych oraz troski o jego ochronę</p> <p>k) wdrażania do szczególnej higieny w związku z obostrzeniami wynikającymi z zagrożenia zakażeniami</p> <p>l) wsparcie młodzieży pochodzącej ze środowisk migracyjnych</p>	<p>2. Pedagogizacja rodziców.</p> <p>3. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.</p> <p>4. Zwiększenie poziomu adaptacji obcokrajowców uczących się w naszej szkole.</p>
2.	Profilaktyka zdrowia psychicznego i równowagi emocjonalnej uczniów.	<p>a) profilaktyka zdrowia psychicznego uczniów ze szczególnym uwzględnieniem obserwowanego spadku kondycji emocjonalnej wśród młodzieży</p> <p>b) organizacja zajęć dla uczniów oraz szkoleń dla nauczycieli i rodziców dotyczące zapobieganiu depresji, wzmacniania dobrostanu emocjonalnego uczniów oraz przeciwdziałania zachowaniom ryzykownym</p> <p>c) organizacja warsztatów psychoprofilaktycznych dla uczniów oraz prelekcji dla rodziców przez pedagoga/psychologów szkolnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom</p> <p>d) organizacja zajęć psychoprofilaktycznych dla uczniów w zakresie przeciwdziałania</p>	<p>1. Kształtowanie świadomości zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Ochrona dzieci i młodzieży przed przemocą ukierunkowana na przeciwdziałanie agresji rówieśniczej oraz hejtowi w Sieci.</p> <p>3. Poznanie sposobów zachowania się w sytuacjach trudnych i rozwiązywania problemów.</p> <p>4. Zapobieganie depresji i działaniom</p>

		<p>przemocy rówieśniczej</p> <p>e) organizacja zajęć psychoedukacyjnych poświęconych fizjologicznym uwarunkowaniom stresu i sposobom jego regulowania</p> <p>e) kształtowanie u uczniów umiejętności psychospołecznych, m.in. komunikacji, asertywności, radzenia sobie ze stresem, samokontroli i krytycznego myślenia oraz nieulegania presji grup</p> <p>f) utrzymywanie kontaktów przez wychowawców klas i pedagoga szkolnego z pracownikami burs, intermatów i ośrodków opiekuńczo-wychowawczych w sprawach uczniów PLSP przebywających w ww. placówkach</p>	<p>autodestrukcyjnym wśród uczniów.</p> <p>7. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.</p>
3.	<p>Zapobieganie przemocy i niedostosowaniu społecznemu oraz podnoszenie świadomości i bezpieczeństwa uczniów w Sieci.</p>	<p>a) wdrażanie w szkole procedur bezpieczeństwa oraz Niebieskiej Karty, ilekroć zagrożone jest bezpieczeństwo uczniów</p> <p>b) informowanie uczniów i rodziców o możliwościach współpracy ze szkołą w przypadku zagrożenia przemocą.</p> <p>c) udostępnianie informacji, oraz organizacja pomocy instytucjonalnej dla uczniów w sytuacjach zagrożenia przemocą, przestępczością i uzależnieniami</p> <p>d) integracja zespołów klasowych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu i agresji rówieśniczej</p> <p>e) przeciwdziałanie lekceważeniu obowiązków szkolnych przez realizację założeń szkolnego programu naprawy frekwencji</p> <p>f) interwencje wychowawców klas, pedagoga / psychologa szkolnego</p> <p>g) diagnozowanie przyczyn absencji uczniów, zawieranie kontraktów wychowawczych z uczniami z niską frekwencją</p> <p>h) propagowanie wśród uczniów bezpiecznych zachowań w Sieci oraz konstruktywnego wykorzystywania technologii informacyjnych, w szczególności w ramach zajęć realizowanych przez nauczycieli</p>	<p>1. Dyscyplina uczniów – realizacja programu naprawy frekwencji.</p> <p>2. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w szkole.</p> <p>3. Wspieranie ucznia podczas pojawienia się sytuacji trudnych.</p> <p>4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy rówieśniczej.</p> <p>5. Ochrona dzieci i młodzieży w Sieci.</p> <p>6. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny.</p>

		informatyki i projektowania multimedialnego	
--	--	--	--

VIII. Sposoby ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły:

- obserwacje dokonywane przez wychowawców klas, wychowawców wspierających, nauczycieli, pedagoga / psychologa szkolnego, uczniów i rodziców.
- ankiety dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
- uzyskiwanie informacji zwrotnych od uczniów, rodziców i nauczycieli o potrzebach i problemach w trakcie bieżącej pracy wychowawczej.
- analiza trudności wychowawczych, problemów szkolno-środowiskowych i profilaktycznych przeprowadzona przez pedagoga / psychologów szkolnych, na podstawie danych uzyskiwanych od nauczycieli, wychowawców klas, wychowawców wspierających, rodziców i uczniów.
- roczne sprawozdanie z realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły.

Podpisy autorów Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Szkoły:

dr Elżbieta Antosz .....

dr Tomasz Florczyk.....

mgr Renata Kasprzycka .....

mgr Katarzyna Kot.....

mgr Katarzyna Przygodzka .....

mgr Rafał Wroński .....

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły został uchwalony przez:

a) Radę Rodziców – dnia .....

podpis .....

b) Radę Pedagogiczną – dnia .....

podpis .....

c) Dyrektora Szkoły – dnia .....

podpis i pieczęć .....

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły został zatwierdzony przez:

Dyrektora Szkoły – dnia .....

podpis i pieczęć .....

ZAŁĄCZNIK 1

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2023/2024

1. Wzmocnienie prawidłowej komunikacji interpersonalnej w indywidualnej relacji nauczyciel-uczeń podczas artystycznych zajęć edukacyjnych

Indywidualna relacja mistrz-uczeń w szkołach artystycznych stawia przed nauczycielami wymagania szczególne, związane z kształtowaniem odpowiedniej (pod względem dydaktycznym) oraz bezpiecznej (pod względem psychologicznym) interakcji. Lekcja indywidualna lub w małej grupie uczniów bezsprzecznie powinna być prowadzona z uwzględnieniem specyfiki funkcjonowania psychofizycznego uczniów oraz zagwarantowania dzieciom i młodzieży zindywidualizowanego podejścia, w tym rozpoznawania ich potrzeb i możliwości oraz dostosowania do nich swoich metod pracy.

Tego rodzaju interakcja jest możliwa, jeśli nauczyciel wykorzystuje skuteczne sposoby porozumiewania się, oparte na takich umiejętnościach jak: 1) umiejętność słuchania ucznia, 2) reagowanie na jego komunikaty – zarówno werbalne jak i niewerbalne, 3) empatyczne podejście do ucznia uwzględniające wielopoziomą chęć poznania ucznia i 4) umiejętność rozpoznawania jego potrzeb poznawczych i innych m.in. społecznych, emocjonalnych czy motywacyjnych. W komunikacji z uczniem zdecydowanie nie powinno mieć miejsca m.in.: obrażanie ucznia, wyśmiewanie go, ironiczne krytykowanie, katastrofizowanie i generalizowanie wynikające z zauważonych braków lub niedoskonałości w funkcjonowaniu i umiejętnościach ucznia, prześmiewcze porównywanie do innych. Tego rodzaju przykłady negatywnych komentarzy wpisują się w zachowania o charakterze przemocy psychicznej.

2. Wyposażenie ogólnokształcących szkół artystycznych w podstawowe narzędzia diagnozy psychologicznej i pedagogicznej

Do systematycznego wykonywania w środowisku szkolnym działań diagnostycznych w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej i działalności wychowawczo-profilaktycznej obligują odpowiednie przepisy prawa oświatowego.

W związku z powyższym rekomenduje się wyposażenie szkół artystycznych, a szczególnie gabinetów psychologa i pedagoga szkolnego oraz pedagoga specjalnego, w specjalistyczne narzędzia diagnostyczne, takie jak testy, kwestionariusze, skale, baterie metod i inne, umożliwiające przeprowadzanie diagnoz w wymiarze indywidualnym i grupowym. Potrzebę zakupu narzędzi diagnostycznych zgłasza – według potrzeb – specjalista, a dyrektor przeznacza środki zgodnie z możliwościami finansowymi szkoły. W wyborze odpowiednich narzędzi diagnostycznych służą pomocą psycholog/pedagog Specjalistycznych Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych CEA.

3. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, aspołecznych i przemocowych wśród uczniów szkół artystycznych i ich rodzin

Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, zachowań aspołecznych i przemocowych wśród uczniów należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego.

ZAŁĄCZNIK 2

Rekomendacje pedagoga i psychologa szkolnego zawarte w sprawozdaniu z realizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie w roku szkolnym 2022/2023

1. W związku z ujawnionymi w tym roku szkolnym przypadkami przemocy psychicznej wśród rówieśników klas pierwszych i drugich należy objąć szczególną uwagę wychowawczą uczniów, którzy dopuszczali się takich zachowań. Należy wzmacniać wśród uczniów poczucie identyfikacji i odpowiedzialności za grupę klasową oraz upowszechniać wśród nich właściwe postawy, w tym nie pozostawanie biernym wobec nieprawidłowych zachowań rówieśników.
2. Rekomenduje się budowanie bezpiecznej atmosfery w relacjach: uczeń – wychowawca, gdyż najczęściej to wychowawca jako pierwszy dostrzega lub jest informowany o problemach indywidualnych uczniów lub w grupie klasowej, a jego działania ułatwiają uczniom skorzystanie z różnych form pomocy PP udzielanej w szkole.
3. Rekomenduje się obejmowanie szczególną uwagą pedagoga, psychologa i wychowawców atmosferę w grupach oraz interakcje uczniów w klasach pierwszych co pozwoli na:
  - lepszy kontakt z młodzieżą
  - szybkie reagowanie na obserwowane problemy emocjonalne, wychowawcze i edukacyjne uczniów.

ZAŁĄCZNIK 3

Diagnoza czynników ryzyka w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych im. Jacka Malczewskiego w Częstochowie na rok szkolny 2023/2024

W związku z planowaniem zadań wychowawczych i profilaktycznych szkoły, w dniach 7-18 września 2023 roku zrealizowano badanie ankietowe wśród uczniów, rodziców i nauczycieli. Celem badania była diagnoza środowiska szkolnego, pozwalająca na stworzenie szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok szkolny 2023/2024, uwzględniającego najważniejsze zagrożenia oraz potrzeby. W związku z ujawnionymi w roku szkolnym 2022/2023 przypadkami przemocy psychicznej wśród uczniów, badanie zorientowane było na zagrożenie uczniów szkoły przemocą rówieśniczą i odpowiadało rekomendacjom pedagoga szkolnego zawartym w sprawozdaniu z realizacji Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej

w placówce w roku szkolnym 2022/2023. Badanie zrealizowano przy pomocy ankiety on-line udostępnionej wszystkim uczniom szkoły oraz ich rodzicom i nauczycielom. Aby zapewnić uczniom poczucie anonimowości, co było konieczne do uzyskania możliwie dobrego obrazu skali przemocy rówieśniczej w szkole, w badaniu nie zbierano informacji nt. płci, wieku i grupy klasowej uczestnika. Udział w badaniu diagnostycznym był dobrowolny, jednakże wychowawcy klas, zachęcali uczniów do wypełnienia ankiety. W badaniu udział wzięło: 126 uczniów, 112 rodziców oraz 23 nauczycieli.

Analiza uzyskanych wyników:

1. Poziom poczucia bezpieczeństwa w szkole w ocenie badanych

Szkola ma opinię bezpiecznego miejsca. Zdecydowana większość uczniów czuje się w szkole bezpiecznie – 90,5% uczniów, podobnie uważa 95% rodziców oraz 82% nauczycieli. Generalnie większość uczniów dobrze się czuje w swoich grupach klasowych. Tak uważa twierdzi 86,5% badanych uczniów, 93% rodziców oraz 73% nauczycieli. Niemniej jednak wśród badanych znalazła się kilkunastoosobowa grupa młodzieży, która ani w szkole, ani w klasie nie czuje się dobrze.

15% badanych uczniów przyznało, że z powodu przykrości doświadczanych przez rówieśników, zdarzało im się opuszczać zajęcia szkolne. O takich sytuacjach wie 10 % rodziców oraz 22% badanych nauczycieli.

2. Sytuacje przemocy rówieśniczej w szkole

Niepokojące jest zestawienie zachowań, jakich uczniowie doświadczyli w szkole ze strony kolegów. Są to przypadki:

- a) znęcania psychicznego - 20 uczniów (o czym wie 8 rodziców oraz 6 nauczycieli)
- b) dyskryminowania w grupie klasowej -17 uczniów (o czym wie 10 rodziców oraz 7 ankietowanych nauczycieli)
- c) hejtowanie w Internecie – 14 uczniów (o czym wie 2 rodziców, 8 nauczycieli)
- d) pobicie w szkole – 3 uczniów (!) (o czym wie 2 rodziców)
- e) prowokowano do bójki – 11 uczniów (o czym wie 3 rodziców)
- f) wymuszanie pieniędzy - 5 uczniów (o czym wie 4 rodziców).

Nauczycielom nie są znane przypadki pobicia ucznia lub bójek, czy wymuszeń wśród uczniów w szkole. Ponad połowa ankietowanych nauczycieli, w ogóle nie zetknęła się z przypadkami przemocy wśród uczniów.

3. Zagrożenia występujące w szkole, w opinii badanych

64% spośród badanych uczniów, 80% rodziców oraz połowa ankietowanych nauczycieli, zadeklarowała brak wiedzy o występowaniu zagrożeń w szkole. Pozostali badani zgłosili występowanie w szkole następujących zagrożeń:

- a) przemoc słowna – 37 uczniów, 14 rodziców oraz 10 nauczycieli
- b) przemoc fizyczna – 4 uczniów, 2 rodziców i 2 nauczycieli
- c) próby szantażu – 9 uczniów, 3 rodziców, 1 nauczyciel
- d) zabranie lub uszkodzenie rzeczy należącej do ucznia – 6 uczniów, 6 rodziców i 3 nauczycieli
- e) sprzedaż narkotyków – 2 uczniów, 2 rodziców.

Nauczycielom nie są znane przypadki sprzedaży narkotyków lub kradzieży w szkole.

4. Reakcje uczniów na przypadki przemocy rówieśniczej

38 uczniów (30% badanych) przyznało, że byli w szkole świadkami zachowań przemocowych wśród kolegów. Oto jak uczniowie reagowali wobec tych zagrożeń:

- a) 15 spośród badanych uczniów nikogo nie poinformowało o tym
- b) 10 uczniów poinformowało o tym rodziców
- c) 8 uczniów powiadomiło wychowawcę klasy
- d) 4 innego nauczyciela
- e) 1 osoba zwróciła się po pomoc do psychologa/pedagoga szkolnego.

5. Reakcje rodziców uczniów na przypadki przemocy rówieśniczej zgłoszonej przez dziecko

Wobec powyższych sytuacji rodzice uczniów podejmowali następujące działania:

- a) próby samodzielnego rozwiązania problemu, (np. poprzez kontakt z rodzicami ucznia, który dopuścił się niewłaściwych zachowań wobec mojego dziecka) – 4 rodziców
- b) poinformowanie wychowawcy klasy – 8 rodziców
- c) poinformowanie pedagoga lub psychologa szkolnego – 6 rodziców
- d) poinformowanie dyrektora szkoły – 3 rodziców
- e) nikogo nie poinformowało – 5 rodziców.

75% badanych rodziców nie ma informacji o tym, by dziecko doświadczyło w szkole któreś z wyżej wymienianych form przemocy, ze strony rówieśników.

6. Reakcje nauczycieli na przypadki przemocy w szkole, o których zostali poinformowani

Wobec ujawnionych w szkole przypadków przemocy, nauczyciele reagowali w następujący sposób:

- a) samodzielne rozwiązanie problemu – 5 nauczycieli
- b) poinformowanie wychowawcy klasy, przez innego nauczyciela - 4
- c) poinformowanie pedagoga lub psychologa szkolnego – 7 nauczycieli
- d) zgłoszenie sprawy dyrektorowi szkoły – 5 nauczycieli.

7. Możliwości uzyskania pomocy w szkole, w opinii badanych

67,5% badanych uczniów zadeklarowało, że w razie zagrożenia zgłosili by je osobom dorosłym. 23,4% spośród badanej młodzieży przyznaje, że nie wie od kogo mogliby uzyskać pomoc w takich sytuacjach.

Uczniowie w razie zagrożenia najczęściej skorzystaliby z wychowawcy klasy.

W dalszej kolejności – z pomocy rodziców oraz psychologa lub pedagoga szkolnego, rzadziej innych nauczycieli, dyrektora czy innych pracowników szkoły.

90% rodziców jest przekonanych, że ich dzieci wiedzą, gdzie zwrócić się o pomoc w razie wystąpienia przemocy w szkole i wskazują na następujące osoby (w kolejności): wychowawcę, pedagoga, psychologa oraz dyrektora szkoły.

Wnioski:

Jakkolwiek większość uczniów oraz rodziców uważa naszą szkołę za przyjazne uczniom i bezpiecznie od przemocy rówieśniczej miejsce, przedstawiciele każdej z ankietowanych grup wskazali na wysoki poziom agresji słownej wśród uczniów.

W badaniu kilkunastu uczniów ujawniło, że zetknęło się w szkole z następującymi przypadkami przemocy rówieśniczej: przemocy psychicznej, dyskryminowania przez grupę klasową oraz hejtu, a także próby prowokowania do bójki. O takich sytuacjach wie również część rodziców. Ankieta ujawniła także, że w szkole miały miejsce pojedyncze przypadki pobicia, udzielenia narkotyków lub zabrania/zniszczenia czyjejs własności. Większość spośród wskazanych sytuacji jest znana także nauczycielom, którzy wobec ujawnionych przypadków przemocy podejmowali działania interwencyjne. Wyniki ankiety jednoznacznie wskazują, że w szkole występuje zagrożenie przemocą rówieśniczą. Jakkolwiek skala tego zjawiska nie jest zbyt wysoka, to jednak sam fakt jej występowania powinien być niepokojący w perspektywie wychowawczej funkcji szkoły.

Czynniki ryzyka:

1. Zauważalna agresja słowna wśród uczniów, która negatywnie wpływa na jakość relacji pomiędzy uczniami oraz funkcjonalnie grup klasowych, a w konsekwencji całej społeczności szkolnej.
2. Agresja słowna wśród młodzieży może eskalować i prowadzić do innych zachowań przemocowych.
3. Nieujawnianie niektórych przypadków przemocy, które powodują:
  - brak możliwości reakcji szkoły na taki przypadek
  - wzmacniają poczucie bezkarności wśród uczniów dopuszczających się takich zachowań
  - obniżają poczucie bezpieczeństwa uczniów w szkole
  - budują wśród uczniów fałszywe przekonanie, że tego sytuacji są nieuniknione i nie warto się im sprzeciwiać.

Czynniki chroniące:

1. Kształtowanie pozytywnej atmosfery w grupach klasowych, ze szczególnym naciskiem na wzajemny szacunek uczniów oraz wzajemne respektowanie swoich granic.
2. Monitorowanie sytuacji w grupach klasowych przez wychowawców i reagowanie kadry pedagogicznej na każdy przypadek niewłaściwego zachowania.
3. Budowanie wśród młodzieży świadomych postaw i braku zgody na stosowanie przemocy względem siebie lub kolegów.

Rekomendacje:

- objęcie szczególną uwagą wychowawców oraz pedagoga i psychologa szkolnego zespołów klas pierwszych, zorientowanej na kształtowanie pozytywnych relacji w grupie klasowej od początku nauki w szkole

- budowanie pozytywnych relacji na linii wychowawca – uczeń, gdyż najczęściej to wychowawca jako pierwszy dostrzega lub jest informowany o nieprawidłowych zachowaniach w grupach klasowych i może im przeciwdziałać, przy wsparciu pedagoga, czy psychologa szkolnego
- wzmacnianie przez wychowawców klas poczucia identyfikacji i odpowiedzialności za atmosferę w grupie klasowej wśród uczniów
- kształtowanie wśród młodzieży właściwych postaw – w tym, nie pozostawania biernym wobec nieprawidłowych zachowań rówieśników
- podejmowanie przez szkołę adekwatnych działań wychowawczych wobec uczniów, którzy dopuścili się zachowań przemocowych.